

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
	D.032680 Z.012608

Voorstel ingebracht door R. van Nifterik
Portefeuillehouder S.T. Klein - de Jong
Begrotingsprogramma en 00 Alle taakvelden
taakveld

Onderwerp Kadernota 2020

Voorgesteld besluit

1. Kennis te nemen van de Kadernota 2020 "Reflecteren en vooruitzien"
2. De zes strategische opgaven vast te stellen (Samen sterk in de regio, kerngericht werken, duurzaamheid, visie op transformatie sociaal domein, visie op dienstverlening en de omgevingswet).
3. Het college te vragen om in samenspraak met de raad in september 2019 de dekkingsmogelijkheden voor een sluitende begroting te verkennen.
4. Gezien de kwetsbare positie van de Gemeente het college de opdracht te geven met een procesvoorstel te komen om een traject te starten om keuzes te maken rond een structureel houdbaar toekomstperspectief voor de Gemeente Buren.

Samenvatting van het voorstel

Hierbij bieden we u de Kadernota 2020 'Reflecteren en Vooruitzien' aan. De Kadernota 2020 is de tweede financiële uitwerking van het coalitieakkoord 'Samen, proactief en kerngericht!' voor de periode 2018 - 2022. Het is een eerste opstap naar een nieuwe vorm voor de Kadernota. Beknoper, meer strategisch en gericht op het voeren van de politieke discussie: reflecteren en vooruitzien. De prioriteiten van de raad zijn het vertrekpunt geweest voor de opzet van deze kadernota.

HOOFDLIJNEN

1. Wat is de aanleiding van dit voorstel en wat is het (wettelijk) beleidskader?

Er is geen landelijke wetgeving die een Kadernota verplicht stelt. Daarom gelden er geen algemene regels zoals bij de begroting en de jaarstukken. In de Financiële Verordening (artikel 212 Gemeentewet) is vastgelegd dat het college van B&W voor het zomerreces een Kadernota aanbiedt.

De Kadernota 2020 'Reflecteren en Vooruitzien' is de tweede financiële uitwerking van het coalitieakkoord 'Samen, proactief en kerngericht!' voor de periode 2018 - 2022. Het is een opstap naar een nieuwe vorm voor de Kadernota. Beknoper, meer strategisch en gericht op het tijdig voeren van de politieke discussie: reflecteren en vooruitzien. De prioriteiten van de raad zijn het vertrekpunt geweest voor de opzet van deze kadernota.

2. Wat is het beoogde effect; wat willen we bereiken? En waarom op deze manier?

De kadernota bieden we aan om richting te bepalen en om nog scherpere keuzes te maken binnen de al gestelde prioriteiten voor de komende jaren. Bovendien willen we in alles in gang zetten wat nodig is om in samenspraak in november uiteindelijk tot een sluitende begroting te komen. We vragen u nog niet om budgettaire keuzes te maken, maar om dit pas in het najaar bij de begroting 2020 te doen. Dit doen we omdat blijkt dat door diverse financiële ontwikkelingen, waar we geen invloed op hebben gehad, er geen budgetruimte is om keuzes uit te maken. Net als vele gemeenten met ons.

Denk daarbij aan de tekorten op het sociaal domein, de ontwikkelingen rondom de cao en de bijdrage rondom de gemeenschappelijke regelingen. Ook de effecten van de Meicirculaire die op zich positief zijn ten opzichte van vorig jaar, leiden niet tot een sluitend meerjarenperspectief. Kijkend naar onze ambities, de verwachte financiële positie voor de komende jaren en de opgaven waar we voor staan; kunnen we concluderen dat we een goed gesprek met elkaar moeten gaan voeren. En dat we keuzes moeten maken en een richting bepalen. Nu misschien wel meer dan ooit. We zullen samen de schouders eronder moeten zetten en misschien wel gewaagde keuzes moeten maken. Willen we onze ambitie waarmaken om zelfstandig door te gaan, dan moeten we financiële ruimte gaan zoeken. Het ambitieniveau van u als raad is daarbij bepalend. Gaan we door op dezelfde voet en accepteren we dat we ook risico's lopen? Of willen we innoveren, door-ontwikkelen en inzetten op kwaliteit? Als we door willen gaan op dezelfde voet en zelfstandig willen blijven, zullen we in ieder geval moeten zoeken naar financiering voor de basis uitvoering van onze organisatie. Willen we daarnaast op de strategische opgaven door ontwikkelen (en dus gaan voor kwaliteit en innovatie), dan moeten we derhalve financiële ruimte zoeken en gaan kijken naar oplossingen op het gebied van samenwerking bijvoorbeeld in de regio. Om de begroting uiteindelijk sluitend te kunnen maken, willen we zoekrichtingen voor budgetruimte verkennen. Voordat we deze verder gaan uitwerken voor de begroting 2020, willen we ze in september in samenspraak met de raad bezien. Door een traject te starten waarin we bewust aan de slag gaan met deze keuzes, kunnen we samen toegroeien naar een structureel houdbaar toekomst perspectief voor de gemeente Buren.

3. Wat zijn de nadelen en/of mogelijke risico's als de raad het voorstel overneemt?

Er zijn geen nadelen of risico's.

4. Wat betekent het als de raad dit voorstel *niet* overneemt?

Wanneer u het voorstel niet overneemt neemt u geen kennis van de opbouw van het meerjarenperspectief in de kadernota en wordt u niet aan de voorkant betrokken bij de financiële en politieke keuzes die nodig zijn om tot een sluitende begroting te komen. Ook zal het college dan niet tijdig de gewenste samenspraak met de raad kunnen organiseren om te komen tot een houdbaar en gedragen toekomstperspectief voor de gemeente Buren.

Door de strategische opgaves niet vast te stellen, stelt u geen ambitie vast voor de gemeente Buren. Dit heeft tot consequentie dat we mogelijk niet in staat zijn om de zes strategische opgave uit te voeren. Ook is het voor zowel inwoners, de regio en provincie niet helder welke richting de gemeente Buren kiest.

5. Is het een begrotingswijziging?

Nee, er is geen sprake van een wijziging op de vastgestelde begroting 2019. De gemaakte keuzes dienen echter wel als uitgangspunt voor de voorbereiding, het opstellen en uiteindelijk vaststellen van de begroting 2020.

TOELICHTING EN UITVOERING

6. Beleidskader

[Financiële verordening 212, artikel 4](#)

Begroting 2019

Meicirculaire.2019

7. Planning en evaluatie

Na de besluitvorming van de raad over dit voorstel gaan wij aan de slag met het onderzoeken van de mogelijke zoekrichtingen voor budgetruimte, het voorbereiden van het keuzetraject en het uitwerken van de overige uitgangspunten uit deze kadernota voor de begroting 2020. Begin september zal een sessie met de raad worden gepland om een en ander verder te verkennen. De concrete uitwerking van de begroting 2020 op basis van de uitkomsten van o.a. dit proces, zal daarna plaats vinden. Samen met de kwaliteitscommissie wordt de nieuwe opzet van de kadernota geëvalueerd en verder vormgegeven.

8. Financiën

Het financiële perspectief voor de komende jaren is:

(- is negatief, + is positief, bedragen x € 1.000)

Tabel 1: 'financieel perspectief'	2020	2021	2022	2023
Meerjarenbegroting 2020 - 2023	-2.429	-2.427	-3.062	-2.676

In bovenstaand perspectief in tabel 1 houden we rekening met eerder genomen raadsbesluiten, namelijk de tweemaandsrapportage maart – april 2019, Groenbeheer en onderhoud voetbalvelden en de bijdrage gemeenschappelijke regelingen. Ook zijn de gevolgen van de meicirculaire in dit perspectief verwerkt. Verder is het verwachte tekort binnen het sociaal domein en de verwachte Cao stijging en prijsindexeringen verwerkt en hebben we de voorstellen voor noodzakelijk en wenselijk nieuw beleid hierin meegenomen.

Kijkend naar onze ambities, de verwachte financiële positie voor de komende jaren en de opgaven waar we voor staan zijn we genoodzaakt op zoek te gaan naar dekkingsmogelijkheden, die naar een sluitende begroting kunnen leiden.

We komen dan tot drie mogelijkheden:

1. IBP gelden

We stellen voor om de reservering voor het Interbestuurlijk Programma (de IBP gelden) in te zetten als dekking. Dit houdt wel in dat we een alternatieve wijze moeten vinden om de opgaven uit het Interbestuurlijk Programma en de strategische opgaven voor de gemeente Buren, te bekostigen.

2. Budgetruimte uit zoekrichtingen

We hebben een begrotingsscan uit laten voeren. Uit deze scan zijn zoekrichtingen gekomen voor mogelijke ruimte in de begroting. De zoekrichtingen betreffen structurele en incidentele posten. Structurele zoekrichtingen betreffen bijvoorbeeld budgetten die nog voor oud beleid in de begroting zitten en budgetten die al een aantal jaren niet volledig benut worden. Het kan ook gaan om budgetvoordelen die kunnen ontstaan door een ander waardering- en afschrijvingsbeleid. Incidentele zoekrichtingen gaan in de richting van zogenaamd 'bevroren vermogen' in (bestemmings-)reserves. De bandbreedte van het totaal aan zoekrichtingen bedraagt structureel tussen € 0,- en € 1.050.000,- en incidenteel tussen € 0,- en € 500.000,-. Waarbij we ons dienen te realiseren dat niet alle zoekrichtingen meteen in 2020 in budgetruimte zullen resulteren. In de bijlage vindt u een overzicht van de zoekrichtingen en een inschatting van de bandbreedte van de budgetruimte, waarvan wij denken dat deze wellicht kansrijk zullen zijn om budgetruimte te vinden.

3 Onbenutte belastingcapaciteit

De gemeente heeft de vrijheid om een hogere belasting op te leggen. De wenselijkheid van de inzet van deze dekkingsmogelijkheid zal moeten worden verkend. De onbenutte belastingcapaciteit van de gemeente Buren bedraagt € 1,8 miljoen. De onbenutte belastingcapaciteit is het bedrag dat nog aan extra inkomsten kan worden gegenereerd door de gemeentelijke belasting te verhogen, waarbij 1 % stijging ongeveer gelijk staat aan een extra opbrengst van € 60.000,-. Daarbij wordt uitsluitend rekening gehouden met de onroerende-zaakbelastingen, omdat de meeste andere belastingen en heffingen kostendekkend of van geringe betekenis zijn. Voor de berekening wordt de ruimte tussen de eigen tarieven (volgens deze begroting) en het normtarief voor de zogenoemde artikel 12-gemeenten genomen.

De komende zomerperiode willen we onderzoeken in welke zoekrichting we daadwerkelijk dekking zouden kunnen realiseren en wat daar voor nodig is. Daarom hebben wij u voorgesteld om in september 2019 samen met de raad te verkennen welke van bovengenoemde dekkingsmogelijkheden we in kunnen zetten om tot een sluitende begroting te komen.

Zie de financiële uitwerking hiervan en de effecten op de meerjarenbegroting in onderstaande tabel 2.

(- is negatief, + is positief, bedragen x € 1.000)

Tabel 2 'Meerjarenperspectief en dekkingsmogelijkheden '	2020	2021	2022	2023
Meerjarenbegroting 2020 - 2023 incl voorstellen nieuw beleid en autonome ontwikkelingen	- 2.429	- 2.427	- 3.062	- 2.676
Dekkingsmogelijkheden				
-Reservering InterBestuurlijk Programma	434	867	872	872
-Budgetruimte uit zoekrichtingen	ntb*	ntb*	ntb*	ntb*
-Onbenutte belastingcapaciteit	ntb*	ntb*	ntb*	ntb*
Meerjarenbegroting 2020 - 2023 na dekkingsmogelijkheden en zoekrichtingen	- 1.995	- 1.560	- 2.190	- 1.804

*ntb: nog te bepalen in de sessie met de raad in september 2019

Bij deze kadernota brengen we de voorstellen voor nieuw noodzakelijk en wenselijk beleid in beeld en stellen we de gemeenteraad voor ze pas bij de begroting 2020 te behandelen en af te wegen. Er zijn geen voorstellen wettelijk beleid, behalve de wet verplichte GGZ, waar de gemeente voor wordt gecompenseerd.

9. Communicatie

Na de besluitvorming over dit voorstel zal er een persbericht worden opgesteld en een persbijeenkomst worden voorbereid, waar we de gekozen koers en de effecten communiceren.

10. Burgerparticipatie

De Kadernota 2020 leent zich in deze opzet niet voor burgerparticipatie.

11. Deregulering

Er is geen sprake van regulering of deregulering.

12. Achtergrondinformatie

[Financiële verordening 212, artikel 4](#)

Begroting 2019

Bijlagen:

- Raadsbesluit
- Kadernota 2020 'Reflecteren en Vooruitzien

Inlichtingen bij:

Naam R.van Nifterik
Team Advies